

Погасло сонце. Світ померк,
Ніч звільна наступає.
Вже непрозорий, сірий смерк
Всю землю обнімає,

І вже глухий глибокий шум
Несеться понад гаєм,
Блукає безнадійний сум,
А радість утікає.

Від лісу йде голодний вовк,
Глядить в село і виє.
Останній гомін дня замовк,
І пільма землю криє.

І починається нічна
Хрестів і піль розмова,
І сповідаються поля,
А слухає діброва.

Говорять, що від тисяч літ
Людей живими жерли,
Що висисали кров і піт,
А люди в нуджі мерли.

Що всю з них силу, волю всю
Виманюють зрадливо,
І за офіру пресвяту
Дають мізерне жниво,

А люди роблять ніч та й день,
А піт все ллється, ллється,

А смерть рубає їх упень,
А доля з них сміється.

«Прости, о Господи, прости,
І не карай жорстоко!
На непростимії гріхи
Примкни ласкаве око!»

.....

І сповідалася вода,
Спокійна і дрімуча,
Що літом на поля ішла,
Як смертоносна туча.

Що не вважала, скільки мук
На ті поля попліло
З кривавих бідних хлопських рук,
Нім збіжжя уродило...

А люди роблять ніч та й день,
А піт все ллється, ллється,
А смерть рубає їх упень,
А доля з них сміється.

«Прости, о Господи, прости
І не карай жорстоко!
На непростимії гріхи
Примкни ласкаве око!»

.....

І сповідалися ліси.
Гаї, діброви, зруби,
Що людям не в хосен росли,
А тільки для їх згуби.

Що порохнявіли хати,
Що двері облітали,
Що розсипалися хрести,
А дерева чекали.

Що діти синіли в хатах
І з зимна костеніли,
Як безпритульний хорий птах,
Вони ж їх не ogrіли...

А люди роблять ніч та й день,
А піт все ллється, ллється,
А смерть рубає їх упень,
А доля з них сміється.

«Прости, о Господи, прости
І не карай жорстоко!
На непростимії гріхи
Примкни ласкаве око!»

.....

І починається грізна
Старих могил розмова.
Сідає біля них німа
Смерть — і слухає слова.

Могили стогнуть: «В ніч і день
Не маємо спокою
За біль, за муки, за огонь,
Що вкрили ми собою.

За сором, зраду, за розбій,
Що серце з груди дерли,
За потолочення надій
Борців, що дармо мерли.

Що йшли крізь власний лютий скон
До слави і до волі
І западали в вічний сон,
Не дочекавшись долі.

Що слава на мечах лягла
В криваве смерті ложе,
Що правди на землі нема,
Прости, прости нам, Боже!»

А нарід б'ється ніч та й день,
А кров все ллється, ллється,
А смерть його рубає впень,
А доля лиш сміється!

Великий гріх, велике зло,
Гряде велика кара!
Хиляєсь дуб, дрижить стебло,
І суне чорна хмара.

*

Така ніч сірих наших піль
Мене на світ родила,
І весь мій смуток, весь мій біль
На серце положила.

Краків, 1902

Текст наводиться за збірником [«Богдан Лепкий. Поезії»](#), 1990 . [Цикл «Під вечір»](#);